

Med denne har man været enig i, at Spørgsmaalet ikke hos os, saaledes som stet i Tyskland ved Loven af 15de Juni 1883, bør søges løst ved Indførelse af Tvang til Sygdomsforsikring. Afset fra Hensynet til de store praktiske Vanskeligheder, som vilde være forbundne med Indførelsen af Tvangssystemet, har det i saa Henseende været af afgørende Betydning for Regjeringen, at man her i Landet staar overfor en allerede betydelig udviklet frivillig Sygekasseinstitution, der, saaledes som det paavises i de af Kommissionen tilveiebragte Overfigter, netop i den seneste Tid har taget et overordentlig stærkt Opving. Fra 1870 til 1885 har Antallet af Sygekasser næsten fordoblet sig, og Medlemsantallet er steget til imellem det dobbelte og 3 dobbelte. Denne Udvikling er foregaaet uden anden Støtte af det Offenlige end frivillige Tilbud fra Kommunerne Side. Den har derhos ikke været bundet til enkelte Landsdele eller til de Kredse, hvor den i de tidligere Vaagsygekasser har havt et historisk Grundlag at bygge paa; overalt i Landet har Udviklingen bredet sig som et naturligt Udslag af en hos Befolkningen følt Trang, der i større og større Omfang har formaaet at sætte Kræfter i Bevægelse til at tage Sagen op.

Naar Forholdet er dette, skjønner man ikke rettere end, at det at bryde denne Udvikling ved at borttage Frivilligheden og gjøre Sygdomsforsikringen til Pligt vilde være en Mis skjendelse af de Fordele, som netop betinges af det fri Initiativ til Forsikringen. Som det i sin Tid blev hævdet af Arbejderkommissionens Hædral, har Sygekasseinstitutionen, naar den bæres af Frivilligheden, en Betydning for Befolkningens moralske Udvikling, som fuldt har Krav paa Hensyn ved Siden af dens mere direkte Betydning for Sundhedstilstanden og de økonomiske Vilkaar. Bevidstheden hos den Ubemidlede om, at de til Forsikringen fornødne Offre ere bragte ifølge hans egen fri Beslutning, hæver hans Selvfølelse og styrker Modet til Kampen for Eksistensen; han vænnes derhos til Forudseenhed og ledes ind paa Tanken om ved Sammenlutning med Ligestillede at træffe Skridt ogsaa paa andre Omraader til Betryggelse udover Diebliffets Krav. Disse Følger vilde forsvinde eller dog meget træde i Skygge, dersom Frivilligheden bortfaldt og Sygdomsforsikringen indordnedes som et Led i den tvungne Organisation, der omgiver Indvidet.

Selvfolgeligt er det vel, at det Maal, at enhver Person, som ikke har økonomisk Evne til ved egen Hjælp at holde sig oppe under indtræffende Sygdom, inddrages under

Forsikringen, ikke fuldt vil kunne naas uden Iagennem Tvang. Men naar henses til de Resultater, den frivillige Sygdomsforsikring alt har indvunden hos os, og den Bevedygtighed, den har lagt for Dagen, tør det paaregnes, at den under en virksom Støtte fra det Offenliges Side vil kunne naa saa langt frem mod dette Maal, at det, der blev vundet ved Tvangen, ikke vilde erstatte de Fordele, det gif tabt ved Opgivelse af Frivilligheden.

Heller ikke har man ment at burde slaa ind paa den Vej, som allerede var under Overveielse i Arbejderkommissionen, nemlig at alle Ubemidlede skulde have Ret til Sygepleie og Kur for det Offenliges Regning, uden at de sædvanlige Virkninger af Fattigunderstøttelse paadroges. Herved vilde Hovedpiemet med den hidtidige Sygdomsforsikring være naaet uden Sygekassernes Hjælp, og disses Opgave vilde indskrænkes til at yde de Forsikrede Erstatning for det ved Sygdommen foranledigede Tab af Arbejdsfortjeneste.

En saadan Foranstaltning vilde, navnlig naar, som det er blevet foreslaaet, Staten skulde bære Udgifterne til Sygepleien, være af overordentlig vidtrækkende Følger og kræve gennemgribende Forandringer i den nuværende Ordning af Læge-, Sygehus- og Apothekervæsenet. Staten maatte nemlig antage og lønne en meget stor Stab af Læger, overtage Størsteparten af de bestaaende kommunale Sygehuse eller selv opføre et stort Antal saadanne og tage Tilvebringelsen af Medicin i sin Haand.

Med Arbejderkommissionen maa man være enig i, at der i hvert Fald, saalænge det ikke er forsøgt, hvor store Opgaver selve Sygdomsforsikringen er i Stand til at løse, naar der ydes den fornøden Støtte af det Offenlige, ikke kan være Spørgsmaal om at gaa til en saa omfattende og, jaavidt vides, hidtil andetskeds- uoprevet Reform, der bl. A. ogsaa vilde kræve finansielle Offre af et aldeles ubestemmeligt Omfang.

Man har derfor ikke været i Tvivl om at tiltræde den Hovedtanke, hvorpaa det af den senest nedsatte Kommission udarbejdede Lovforslag hviler; nemlig at den bestaaende Sygekasseinstitution bør lægges til Grund ved Bestræbelserne fra Samsundets Side for at komme den ubemidlede Del af Befolkningen til Hjælp under Sygdom. Til en formaalstjenlig og kraftig Udvikling af denne Institution bør det Offenlige tilbyde sin Støtte ved at overtage den øverste Styrelse, give Veiledning og yde Tilbud samtidig med, at Hovedmæxterne: den frivillige Indtrædelse i Kasserne og Medlemmets Vidrags-